

ב"ה

פרשת שופטים

ויספת לך עוד שלש ערים על השלש האלה..... לעתיד לבא.

שופטים יט, ט. רש"י

ערי מקלט לעתיד לבא – בשביל מי?

בשיעור החומש היומי ישנה שאלה בפשטות הכתובים המתעוררת גם אצל בן-קמח למקרא, ואף על פי כן, לא מצינו, לכאורה, שרש"י (שענינו לבאר כל ענין הדורש ביאור בפשוטו של מקרא) יתעכב על ביאור הענין, כדלקמן.

לאחרי שהכתוב מבאר את פרטי הענינים ד"ערי מקלט", "והיה לנוס שמה כל רוצח וזה דבר הרוצח אשר ינוס שמה וגו"^[1] - ממשיך הכתוב: "ואם ירחיב ה' אלקיך את גבולך אשר נשבע לאבותיך ונתן לך את כל הארץ אשר דבר לתת לאבותיך"^[2], לא רק ארץ כנען, ארץ שבע אומות, אלא גם "ארץ קני קניזי וקדמוני"^[3].

וטעם הדבר (ש"ירחיב גו' את גבולך") - "כי תשמור את כל המצוה הזאת לעשותה אשר אנכי מצוך היום לאהבה את ה' אלקיך וללכת בדרכיו כל הימים"^[4], אזי "ויספת לך עוד שלש ערים על השלש האלה"^[5], "שלש שבעבר הירדן ושלש שבארץ כנען ושלש לעתיד לבוא"^[6].

וכאן מתעוררת אצל בן-קמח למקרא תמיהה ופליאה הכי גדולה^[7]: כיצד יתכן שלאחרי עבודתם של ישראל בתכלית השלימות, "כי תשמור את כל המצוה הזאת לעשותה וגו'", לעתיד לבוא - יצטרכו

להוסיף עוד שלש ערי מקלט, כדי "לנוס שמה כל רוצח"!!

כל זמן שעבודתם של ישראל בקיום התורה ומצוות אינה עדיין בתכלית השלימות - יכולים להסתפק בשש ערים כדי לקלוט את כל הרוצחים ; ואילו לעתיד לבוא, לאחר שעבודתם של ישראל בשמירת כל המצוות (אפילו מצוות קלות, ועל אחת כמה וכמה בענין הכי חמור דהורג נפש כו') תהיה בתכלית השלימות - יתרבו הרוצחים, רחמנא ליצלן, עד כדי כך ששש ערי מקלט לא יוכלו לקלוט את כולם, ולכן יצטרכו להוסיף עוד שלש ערי מקלט - דבר הכי תמוה!

וכאמור, לא מצינו שרש"י יתרץ שאלה ותמיהה זו !

...והביאור בזה :

הבן-המשל למקרא למד כבר אודות כללות הענין דערי מקלט – בפרשת משפטים^[8] : "ואשר לא צדה והאלקים אנה לידו ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה". ומפרש רש"י: "ולמה תצא זאת מלפניו (האלקים אנה לידו) . . במה הכתוב מדבר בשני בני אדם אחד הרג שוגג ואחד הרג מזיד, ולא היו עדים בדבר שיעידו, זה לא נהרג וזה לא גלה, והקב"ה מזמנן לפודנק אחד, זה שהרג במזיד יושב תחת הסולם, וזה שהרג בשוגג עולה בסולם ונופל על זה שהרג במזיד והורגו, ועדים מעידים עליו ומחייבים אותו לגלות, נמצא, זה שהרג בשוגג גולה, וזה שהרג במזיד נהרג".

כלומר, במקרה ד"האלקים אנה לידו" - מדובר אודות אנשים שנתחייבו מיתה או גלות (לא בשעת מעשה, כי אם) מקודם לכן, לפני כמה שנים, ויתכן אפילו בגלגול הקודם, שכן, אף על פי שמצבו בהוה הוא כדבעי, הרי עדיין נשארו "שיריים" ממצבו וסדר מאורעות חייו בעבר, ולכן, יש צורך בתיקון וכפרה כו'.

ועל פי זה, לא צריך רש"י להוסיף ביאור בנוגע לשלש ערי מקלט שיתוספו לעתיד לבוא, אף על פי שבפעת ההיא לא יהיו רוצחים כו' (ובודאי לא בריבוי גדול כל כך שלא יספיקו שש ערים כדי לקלוט

את כולם) - מכיון שהבן חמש למקרא מבין מעצמו שמדובר אודות אנשים שנתחייבו מיתה או גלות בשנים ודורות שלפני הגאולה (לפני הזמן ד"א רוח הטומאה אעביר מן הארץ"), שעדיין לא נתפקן חטאם כו', ולכן יצטרכו להוסיף עוד שלש ערי מקלט – לא מפני שיתרבו עוד מקרים כו', כי אם, מפני שיצטרכו לתקן את הענינים שהיו במשך כל הדורות שלפני זה, ובזה גופא - למהר ולזרז את התיקון והכפרה בתכלית השלימות.

ליל א' דר"ח אלול ה'תשמ"ו
(תורת מנחם ח"ד עמוד 348)

- [1] שופטים יט, ג-ד.
- [2] שם, ח.
- [3] פרש"י על הפסוק
- [4] שם, ט.
- [5] שם, ט.
- [6] פרש"י על הפסוק
- [7] בהבא לקמן – ראה גם לקו"ש חכ"ד ע' 107 ואילך, וש"נ.
- [8] ראה גם שיחת ש"פ ראה מבה"ח אלול ס"ה.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעי"נ הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבייה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה